

وَ لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِنْ قَبْلِكَ وَ جَعَلْنَا لَهُمْ أَزْوَاجًا
 وَ ذُرِّيَّةً وَ مَا كَانَ لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِآيَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ
 لِكُلِّ أَجَلٍ كِتَابٌ (38) يَمْحُو اللَّهُ مَا يَشَاءُ وَ يُثْبِتُ
 وَ عِنْدَهُ أُمُّ الْكِتَابِ (39) وَ إِنْ مَا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ
 الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِنَّمَا عَلَيْكَ الْبَلَاغُ وَ
 عَلَيْنَا الْحِسَابُ (40) أَوْ لَمْ يَرَوْا أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ
 نَنْقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَا وَ اللَّهُ يَحْكُمُ لَا مُعَقَّبَ
 لِحُكْمِهِ وَ هُوَ سَرِيعُ الْحِسَابِ (41) وَ قَدْ مَكَرَ
 الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلِلَّهِ الْمَكْرُ جَمِيعًا يَعْلَمُ مَا
 تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ وَ سَيَعْلَمُ الْكُفَّارُ لِمَنْ عُقْبَى
 الدَّارِ (42) وَ يَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَسْتَ مُرْسَلًا قُلْ

كَفَىٰ بِاللّٰهِ شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ وَ مَنْ عِنْدَهُ عِلْمٌ

الْكِتَابِ (43)

We did send messengers before thee, and appointed for them wives and children: and it was never the part of a messenger to bring a sign except as Allah permitted (or commanded). For each period is an appointment. Allah doth blot out or confirm what He pleaseth: with Him is the mother of the book. Whether We shall show thee (within thy life-time) part of what we promised them or take to Us thy soul (before it is all accomplished),- thy duty is to make (the message) reach them: it is our part to call them to account. See they not that We gradually reduce the land (in their control) from its outlying borders? (Where) Allah commands, there is none to put back His command: and He is swift in calling to account. Those before them did (also) devise plots; but in all things Allah is devising altogether. He knoweth the doings of every soul: and soon will the unbelievers know who gets home in the end. The unbelievers say: "No messenger art thou." Say: "Enough for a witness between me and you is Allah, and such as have knowledge of the book."

تم سے پہلے بھی ہم بہت سے رسول بھیج چکے ہیں اور ان کو ہم نے بیوی بچوں

والا ہی بنایا تھا اور کسی رسول کی بھی یہ طاقت نہ تھی کہ اللہ کے اذن کے بغیر

کوئی نشانی خود لاد کھاتا ہر دور کے لیے ایک کتاب ہے۔ اللہ جو کچھ چاہتا ہے مٹا

دیتا ہے اور جس چیز کو چاہتا ہے قائم رکھتا ہے، ام الکتاب اُسی کے پاس ہے۔

اور اے نبیؐ، جس برے انجام کی دھمکی ہم ان لوگوں کو دے رہے ہیں اُس

کوئی حصہ خواہ ہم تمہارے جیتے جی دکھا دیں یا اس کے ظہور میں آنے سے

پہلے ہم تمہیں اٹھالیں، بہر حال تمہارا کام صرف پیغام پہنچا دینا ہے اور حساب

لینا ہمارا کام ہے۔ کیا یہ لوگ دیکھتے نہیں ہیں کہ ہم اس سرزمین پر چلے آ رہے

ہیں اور اس کا دائرہ ہر طرف سے تنگ کرتے چلے آتے ہیں؟ اللہ حکومت کر

رہا ہے، کوئی اس کے فیصلوں پر نظر ثانی کرنے والا نہیں ہے اور اُسے حساب

لیتے کچھ دیر نہیں لگتی۔ ان سے پہلے جو لوگ ہو گزرے ہیں وہ بھی بڑی بڑی

چالیں چل چکے ہیں، مگر اصل فیصلہ کن چال تو پوری کی پوری اللہ ہی کے ہاتھ

میں ہے۔ وہ جانتا ہے کہ کون کیا کچھ کمائی کر رہا ہے، اور عن قریب یہ منکرین

حق دیکھ لیں گے کہ انجام کس کا بخیر ہوتا ہے۔ یہ منکرین کہتے ہیں کہ تم خدا

کے بھیجے ہوئے نہیں ہو۔ کہو، "میرے اور تمہارے درمیان اللہ کی گواہی

کافی ہے اور پھر ہر اُس شخص کی گواہی جو کتاب آسمانی کا علم رکھتا ہے۔"

~~~~~

तुमसे पहले भी हम-से रसूल भेज चुके हैं और उनको हमने बीवी-बच्चोंवाला ही बनाया था | और किसी रसूल की भी यह ताकत न थी कि अल्लाह के इज़्ज के बगैर कोई निशानी खुद ला दिखाता | हर दौर के लिए एक किताब है | अल्लाह जो कुछ चाहता है मिटा देता है और जिस चीज़ को चाहता है कायम रखता है, 'उम्मुल किताब उसी के पास है | और ऐ नबी, जिस बुरे अंजाम की धमकी हम इन लोगों को दे रहे हैं उसका कोई हिस्सा खाह हम तुम्हारे जीते जी दिखा दें या उसके ज़हूर में आने से पहले हम तुम्हें उठा लें, बहरहाल तुम्हारा काम सिर्फ़ पैग़ाम पहुँचा देना है और हिसाब लेना हमारा काम है | क्या ये लोग देखते नहीं हैं कि हम इस सरज़मीन पर चले आ रहे हैं और इसका दायरा हर तरफ़ से तंग करते चले आते हैं? अल्लाह हुक्मत कर रहा है, कोई उसके फैसलों पर नज़रसानी करनेवाला नहीं है, और उसे हिसाब लेते कुछ देर नहीं लगती | इनसे पहले जो लोग हो गुज़रे हैं वे भी बड़ी-बड़ी चालें चल चुके हैं, मगर अस्ल फैसलाकुन चाल तो पूरी की पूरी अल्लाह ही के हाथ में है | वह जानता है कि कौन क्या कुछ कमाई कर रहा है, और अनक़रीब ये मुनकिरीने-हक़ देख लेंगे कि अंजाम किसका बख़ैर होता है | ये मुनकिरीन कहते हैं कि तुम खुदा के भेजे हुए नहीं हो | कहो, “मेरे और तुम्हारे दरमियान अल्लाह की गवाही काफ़ी है, और फिर उस शख्स की गवाही जो किताबे-आसमानी का इल्म रखता है |”